

تقابل آنکارا و ریاض در سوریه

مناطق شمال شرقی سوریه که بیشتر کردهای این کشور در آن ساکن هستند، این روزها به سوژه داغ برخی رسانه‌ها غربی عربی تبدیل شده است و اخبار مختلفی در ارتباط با تحولات جدید در این منطقه منتشر می‌شود.

به گزارش آران نیوز: طرح تحولات جدید در ارتباط با مناطق شمال شرق سوریه از آنجا آغاز شد که عربستان اعلام کرد مبلغ یکصد میلیون دلار برای بازسازی مناطق آزاد شده از تصرف داعش اختصاص داده است.

به دنبال این خبر آمریکا اعلام کرد کشورهای حاضر در ائتلاف به رهبری واشنگتن در سوریه برای بازسازی این مناطق مبلغ 200 میلیون دلار اختصاص می‌دهند و دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا نیز انصراف این کشور را از اختصاص بسته 230 میلیون دلاری کمک به بازسازی این منطقه از سوریه ذکر کرد.

وی به دنبال این تصمیم با انتشار توئییتی در صفحه شخصی خود تاکید کرد که از این پس عربستان و سایر کشورهای ثروتمند منطقه باید بودجه توسعه مناطقی در سوریه را تامین کنند. من می‌خواهم که آمریکا، ارتش و کشورهایی را که به ما کمک کردند، توسعه دهم.

اختصاص این مبلغ از سوی آمریکا پیشنهاد رکس تیلرسون وزیر امور خارجه پیشین این کشور بود که پس از برکناری از کابینه در اسفند ماه با مخالفت ترامپ مواجه شد.

ترامپ پیشتر نیز اعلام کرده بود که قصد دارد نیروهای این کشور را از سوریه خارج کند. وی به عربستان پیشنهاد کرد چنانچه مایل به ماندن نظامیان آمریکایی در سوریه است باید بهای آن را که 4 میلیارد دلار است، بپردازد.

به دنبال اعلام مواضع وزارت خارجه آمریکا درخصوص هزینه‌های بازسازی شمال شرق سوریه؛ سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه از خودداری آمریکا به کمک مالی برای بازسازی سوریه انتقاد کرد و به کنایه گفت که با خروج تروریست‌ها، دیگر کسی در سوریه نمانده که نیاز به پول داشته باشد.

ماریا زاخارووا در فیس‌بوک خود نوشت: آمریکا کار درستی کرد چرا که دیگر در سوریه داعش نیست و مخالفان آشتی‌ناپذیر سوریه این کشور را ترک کرده‌اند و کلاه سفیدها هم از سوریه خارج شده‌اند و دیگر کسی در سوریه نمانده که به پول نیاز داشته باشد.

در همین حال، اعلام اختصاص کمک از سوی عربستان به کردهای شمال سوریه با واکنش ترکیه نیز مواجه شد و آنکارا این اقدام را حمایت از شبه‌نظامیان کرد و در تقابل با منافع خود اعلام کرد.

روزنامه «ینی شفق» ترکیه با متهم کردن عربستان به حمایت از گروه‌های تروریستی در شمال سوریه نوشت که این کمک‌های مالی به سمت شهرهایی مانند رقه که در تصرف نیروهای دموکراتیک سوریه است، روانه خواهد شد.

واقعیت این است که مناطقی مانند حسکه، رقه، قامشلی و بخشی از حلب در شمال سوریه و نزدیک مرزهای مشترک این کشور با عراق و ترکیه که دارای زمین‌های کشاورزی مستعد با ذخایری چون نفت هستند، سکونت‌گاه نزدیک به 4 میلیون کرد سوری از 21 میلیون جمعیت سوریه در مساحتی نزدیک به 18 هزار و 300 کیلومتر است.

از سال 1389 با آغاز بحران در سوریه بر اساس نقشه و طرح‌های شوم برخی کشورهای عربی و غربی منطقه و خارج از آن، این منطقه نیز مانند دیگر مناطق درگیر ناآرامی و تحولات ناشی از بحران دشمنان سوریه به عنوان یکی از کشورهای محور مقاومت بود.

دو سال بعد از ادامه بحران در سوریه که اکنون وارد هشتمین سال خود شده است، کردهای شمال شرق سوریه با توجه به اوضاع در این کشور تصمیم گرفتند تا با کنترل مناطق خود آن را به صورت خودگردان اداره کنند و در این راه حتی از برخی کمک‌های آمریکا نیز که خود را به شرق سوریه رسانده بود، بهره‌مند شدند.

ذکر این مطلب نیز لازم است که در طول این مدت بر اساس اخبار و گزارش‌های موجود حتی برخی از نظامیان سوری نیز در مناطقی از شمال شرق سوریه مستقر بوده و کردهای ساکن آن نیز برخی حمایت‌های لازم مانند ارایه غذا به آنان را انجام می‌دهند.

با ادامه بحران؛ کردهای سوریه که مهم‌ترین حزب آن به نام اتحاد دموکراتیک سوریه (پ.ی.د) شناخته می‌شود در برخی مقاطع با دریافت کمک‌های تسلیحاتی آمریکا حتی با گروه‌های تروریست درگیر شدند که در برخی از گزارش‌ها آمار کشته‌های این گروه‌های تروریستی را دهها نفر اعلام کرده‌اند.

ادامه این وضعیت در شمال شرق سوریه موجب نگرانی آنکارا از تحولات جاری در نزدیک مرزهای جنوبی این کشور شد و به دنبال آن ترکیه اقدام به اشغال شهر عفرین کرد.

با ورود ترکیه به مناطق شمالی سوریه و اشغال شهر عفرین، کردها که بر روی ادامه کمک‌های آمریکا حساب می‌کردند خود را تنها یافتند و امیدهای خود را به واشنگتن قطع کردند و رفته‌رفته با دولت مرکزی سوریه که اکنون بیش از 60 درصد از مناطق اشغالی را آزاد کرده بود، وارد مذاکره شدند.

از سوی دیگر روسیه و سوریه نیز که به دنبال برقراری ثبات و حل بحران در این کشور بودند، از فرصت استفاده کرده و برای پایان دادن به بحران جاری مذاکره با کردهای سوریه را پذیرفتند.

تاکنون دو دور مذاکره بین دولت مرکزی سوریه با هیات اعزامی از سوی کردها در دمشق از تیر ماه امسال برگزار شده است که تقریباً هر دو طرف از آن ابراز رضایت کرده و حتی بر اساس اعلام منابع کرد قرار است تا کارگروه‌هایی برای مذاکره در ارتباط با موضوعات مختلف بین دو طرف تشکیل تا مذاکرات را پیگیری کند.

کردهای سوریه در موضع‌گیری‌های مختلف خود در طول این مدت همواره بر حفظ تمامیت ارضی سوریه تأکید داشته و اعلام کرده‌اند که قصد تشکیل دولت جدید، تجزیه و یا جدا شدن از این کشور را ندارند و فقط به دنبال برخی اختیارات منطقه‌ای و دمکراتیزه شدن امور در سوریه هستند.

حتی در جریان ربوده شدن 17 زن و کودک اهل سویدا در جنوب سوریه نیز کردها در یک اعلام همبستگی ملی اعلام کردند که حاضرند اسرای داعشی در اختیار خود را در ازای آزادی این زنان آزاد کنند.

اکنون آنچه روشن شده، این است که اگر در طول هشت سال پیش برخی کشورهای غربی و عربی با استفاده از بخشی مناطق کشورهای همسایه سوریه مانند ترکیه، اردن، لبنان و رژیم صهیونیستی اقدام به تشکیل اتاق‌های عملیات برای هماهنگی امور مربوط به تروریست‌ها و آرایه‌های کمک‌های تمام‌قد به آنان می‌کردند، در مقطع کنونی با توجه به این که سوریه با حمایت‌های کشورهای دوست خود نظیر ایران و روسیه سربلند بیرون آمده است، حامیان تروریست‌ها از جمله ترکیه و عربستان با هزینه‌های بالایی که از نظر مالی و حیثیتی از دست داده‌اند به خاطر پیروی از سیاست‌های قدرت‌های خارج از منطقه با هم دچار اختلاف شده‌اند و هم‌اکنون آمریکا به دنبال دریافت هزینه‌های 4 میلیاردی از برخی کشورهای عربی نظیر عربستان برای ماندن در سوریه است که ادامه این تأکیدات ترامپ می‌تواند موجب بروز بحران در روابط دو طرف شود.

گزارش از: داود پورصحت

ایرنا